

حقوق کیفری اختصاصی (۳)

جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی

مؤلفان:

محسن مرادی اوجقاز
دانشجوی دکتری تخصصی
حقوق کیفری و جرم شناسی
قاضی دادگستری و مدرس دانشگاه

دکتر محمد رضا ابی مدنی
قاضی دیوان عالی کشور
عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران شمال

مجمع علمی و فرهنگی مجد

سرشناسه	: الهی منش، محمدرضا
عنوان و نام پدیدآور	: حقوق کیفری اختصاصی ۳: (جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی) / مؤلفان محمدرضا الهی منش / محسن مرادی اوجقاز.
مشخصات نشر	: تهران: مجد، ۱۳۹۴.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۵۶۲-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: حقوق جزا -- ایران
موضوع	: جرم‌شناسی -- ایران
موضوع	: جرایم علیه امنیت عمومی -- ایران
شناسه افزود	: مرادی، محسن،
رده بندی کلاسیک	: ۱۳۹۴ ۷۵ ح ۷۶ الف / ۳۸۰۰ KMH
رده بندی دیوید	: ۳۴۵/۵۵
شماره کتابخانه ملی	: ۴۱۰۴۰۴۵

هرگونه تکثیر، امل، یا سیستم از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
 مؤلفان: دکتر معتمد رضا الهی منش، محسن مرادی اوجقاز. / دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرماید.

جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی

مؤلفان: دکتر معتمد رضا الهی منش، محسن مرادی اوجقاز

انتشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۴ تعداد: ۵۰۰ نسخه

حقوق چاپ محفوظ و انحصار «مجد» است.

دفتر مرکزی:

تهران، میدان انقلاب، تقاطع خیابان وحید نظری و ۲ فروردین پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۴۰۳۳۰۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۵۶۲-۶

ISBN: 978-600-193-562-6

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تعزیرات، پلاک ۲۸۳، طبقه دوم تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، تقاطع شهدای زاندارمری، پلاک ۵۷ تلفن: ۶۶۴۸۶۱۷۴

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۰۲۱۶۶۴۹۰۹۹۸
 فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید مبرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می‌شود.

فهرست مطالب

۱۷.....	پیش گفتار.....
۲۱.....	بخش اول: «کلیات».....
۳۵.....	۱. مفهوم، خصوصیات و ویژگی های جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی.....
۳۹.....	۲. داشتن حیثیت عمومی.....
۴۰.....	۳. مطلق بودن.....
۴۲.....	۴. پیسنجی صلاحیت خاص در رسیدگی.....
۴۵.....	بخش دوم: «جرایم علیه امنیت».....
۴۷.....	فصل اول: جرایم علیه امنیت مستوجب حد.....
۴۷.....	مبحث اول: محاربه.....
۴۷.....	گفتار اول: مفهوم شناسی.....
۵۰.....	گفتار دوم: عناصر تشکیل دهنده بزه محاربه.....
۵۰.....	بند اول: رکن قانونی.....
۵۱.....	بند دوم: رکن مادی.....
۵۱.....	الف: رفتار مرتکب.....
۵۲.....	ب: شرایط لازم برای تحقق جرم.....
۵۲.....	۱- عمومی بودن.....
۵۳.....	۲- توانایی ارباب.....
۵۵.....	۳- سلب امنیت.....
۵۹.....	۴- استفاده از سلاح.....
۶۳.....	۵- محترم بودن جان یا مال.....
۶۴.....	۶- اخذ یا عدم اخذ مال.....
۶۸.....	۷- محل و مکان وقوع جرم.....
۶۹.....	بند سوم: رکن روانی.....
۷۰.....	گفتار سوم: مجازات مرتکب.....
۷۳.....	گفتار چهارم: توبه مرتکب.....

- گفتار پنجم: شروع به محاربه و معاونت در آن..... ۷۴
- مبحث دوم: بغی..... ۷۵
- گفتار اول: مفهوم شناسی..... ۷۵
- بند اول: تعریف لغوی..... ۷۵
- بند دوم: تعریف اصطلاحی..... ۷۶
- گفتار دوم: عناصر تشکیل دهنده بزه بغی..... ۷۷
- بند اول: رکن قانونی..... ۷۷
- بند دوم: رکن مادی..... ۷۷
- الف: مرتکب جرم..... ۷۸
- ب: شرایط لازم برای تحقق جرم..... ۷۹
- ۱- پیام - خانه..... ۷۹
- ۲- مه بله - اسامی نظام..... ۸۱
- بند سوم: رکن روانی..... ۸۳
- مبحث سوم: افساد فی الارض..... ۸۴
- گفتار اول: مفهوم شناسی..... ۸۴
- بند اول: تعریف لغوی..... ۸۴
- بند دوم: تعریف اصطلاحی..... ۸۵
- گفتار دوم: عناصر تشکیل دهنده بزه افساد فی الارض..... ۸۷
- بند اول: رکن قانونی..... ۸۷
- بند دوم: رکن مادی..... ۹۰
- الف: مرتکب جرم..... ۹۰
- ب: رفتار مرتکب..... ۹۰
- پ: شرایط لازم برای تحقق جرم..... ۹۱
- ت: موضوع جرم..... ۹۲
- بند سوم: رکن روانی..... ۹۴
- گفتار سوم: شروع و معاونت در جرم افساد فی الارض..... ۹۵
- فصل دوم: جرایم علیه امنیت مستوجب تعزیر..... ۹۷
- مبحث اول: تشکیل یا اداره یا عضویت در دسته جات غیر قانونی..... ۹۷
- گفتار اول: رکن قانونی..... ۹۷

۹۸.....	گفتار دوم: رکن مادی
۹۸.....	بند اول: مرتکب جرم
۹۹.....	بند دوم: رفتار مرتکب
۱۰۱.....	بند سوم: محل وقوع جرم
۱۰۲.....	گفتار سوم: رکن روانی
۱۰۴.....	مبحث دوم: فعالیت تبلیغی علیه نظام یا به نفع گروه‌های مخالف نظام
۱۰۴.....	گفتار اول: رکن قانونی
۱۰۴.....	گفتار دوم: رکن مادی
۱۰۴.....	بند اول: رفتار مرتکب
۱۰۷.....	بند دوم: موضوع جرم
۱۰۸.....	بند سوم: وسایل جرم
۱۰۸.....	گفتار سوم: رکن رایی
۱۰۹.....	مبحث سوم: تحریک
۱۰۹.....	گفتار اول: تحریک نیرمای مسلح
۱۰۹.....	بند اول: رکن قانونی
۱۱۰.....	بند دوم: رکن مادی
۱۱۰.....	الف: مرتکب جرم
۱۱۰.....	ب: رفتار مرتکب
۱۱۳.....	ب: موضوع جرم
۱۱۳.....	ت: زمان وقوع جرم
۱۱۴.....	بند سوم: رکن روانی
۱۱۴.....	گفتار دوم: تحریک مردم
۱۱۴.....	بند اول: رکن قانونی
۱۱۵.....	بند دوم: رکن مادی
۱۱۵.....	الف: مرتکب جرم
۱۱۵.....	ب: رفتار مرتکب
۱۱۷.....	ب: موضوع جرم
۱۱۸.....	بند سوم: رکن روانی
۱۱۸.....	مبحث چهارم: جاسوسی ستی و جرایم مرتبط با آن

- گفتار اول: افشاء سر به افراد فاقد صلاحیت ۱۲۳
- بند اول: رکن قانونی ۱۲۴
- بند دوم: رکن مادی ۱۲۴
- الف: مرتکب جرم ۱۲۴
- ب: رفتار مرتکب ۱۲۵
- پ: موضوع جرم ۱۲۸
- ت: نتیجه جرم ۱۲۹
- بند سوم: رکن روانی ۱۲۹
- گفتار دوم: ورود به اماکن ممنوعه جهت کسب اطلاعات یا عکس برداری
به نحو غیر مجاز ۱۳۰
- بند اول: رکن قانونی ۱۳۱
- بند دوم: رکن مادی ۱۳۱
- الف: مرتکب جرم ۱۳۱
- ب: رفتار مرتکب ۱۳۲
- پ: موضوع جرم ۱۳۵
- ت: وسیله ارتکاب جرم ۱۳۶
- بند سوم: رکن روانی ۱۳۶
- گفتار سوم: جمع آوری اطلاعات ۱۳۶
- بند اول: رکن قانونی ۱۳۶
- بند دوم: رکن مادی ۱۳۷
- الف: مرتکب جرم ۱۳۷
- ب: رفتار مرتکب ۱۳۸
- پ: طرف جرم ۱۳۹
- ت: موضوع جرم ۱۳۹
- بند سوم: رکن روانی ۱۳۹
- گفتار چهارم: بی مبالاتی در حفظ اطلاعات ۱۴۰
- بند اول: رکن قانونی ۱۴۰
- بند دوم: رکن مادی ۱۴۱
- الف: مرتکب جرم ۱۴۱

۱۴۲	ب: رفتار مرتکب
۱۴۴	پ: موضوع جرم
۱۴۴	ت: نتیجه جرم
۱۴۵	بند سوم: رکن روانی
۱۴۵	گفتار پنجم: اخفای جاسوس یا معرفی جاسوس به کشورهای بیگانه
۱۴۶	بند اول: رکن قانونی
۱۴۶	بند دوم: رکن مادی
۱۴۶	الف: مرتکب جرم
۱۴۸	ب: رفتار مرتکب
۱۴۹	پ: موضوع جرم
۱۴۹	بند سوم: رکن روانی
۱۵۰	گفتار ششم: سناری، جذب و معرفی جاسوس
۱۵۰	بند اول: رکن قانونی
۱۵۰	بند اول: رکن مادی
۱۵۰	الف: مرتکب جرم
۱۵۱	ب: رفتار مرتکب
۱۵۱	پ: طرف جرم
۱۵۲	بند سوم: رکن روانی
۱۵۲	مبحث پنجم: جاسوسی رایانه ای و جرایم مرتبط با آن
۱۵۵	گفتار اول: ارتکاب اعمال غیر مجاز نسبت به داده‌های سری
۱۵۶	بند اول: رکن قانونی
۱۵۶	بند دوم: رکن مادی
۱۵۷	الف: مرتکب جرم
۱۵۸	ب: رفتار مرتکب
۱۵۹	پ: طرف جرم
۱۶۰	ت: وسیله جرم
۱۶۰	بند سوم: رکن روانی
۱۶۰	گفتار دوم: نقض تدابیر امنیتی سامانه‌ها
۱۶۱	بند اول: رکن قانونی

۱۶۱	بند دوم: رکن مادی
۱۶۱	الف: مرتکب جرم
۱۶۱	ب: رفتار مرتکب
۱۶۲	ب: موضوع جرم
۱۶۲	بند سوم: رکن روانی
۱۶۲	گفتار سوم: تقصیرات مأموران دولتی
۱۶۲	بند اول: رکن قانونی
۱۶۳	بند دوم: رکن مادی
۱۶۳	الف: مرتکب جرم
۱۶۳	ب: رفتار مرتکب
۱۶۴	ب: طرف جرم
۱۶۵	بند سوم: رکن روانی
۱۶۵	مبحث ششم: تهدید به سلب گناه و وسایل تقلیه
۱۶۶	گفتار اول: رکن قانونی
۱۶۶	گفتار دوم: رکن مادی
۱۶۶	بند اول: رفتار مرتکب
۱۶۷	بند دوم: موضوع جرم
۱۶۸	بند سوم: طرف جرم
۱۶۹	گفتار سوم: رکن روانی
۱۶۹	مبحث هفتم: همکاری با دول خارجی متخاصم
۱۶۹	گفتار اول: رکن قانونی
۱۷۰	گفتار دوم: رکن مادی
۱۷۰	بند اول: مرتکب جرم
۱۷۰	بند دوم: رفتار مرتکب
۱۷۱	گفتار سوم: رکن روانی
۱۷۲	مبحث هشتم: کیفیات مشدده و مخففه
۱۷۲	گفتار اول: تشدید مجازات
۱۷۴	گفتار دوم: تخفیف یا معافیت از مجازات
۱۷۹	فصل سوم: سایر جرایم علیه امنیت

۱۷۹	مبحث اول: تروریسم
۱۸۲	گفتار اول: مفهوم شناسی
۱۸۳	بند اول: تعریف لغوی
۱۸۳	بند دوم: تعریف اصطلاحی
۱۸۵	بند سوم: ترور در فقه
۱۸۶	گفتار دوم: شرایط تحقق تروریسم
۱۸۶	بند اول: استفاده از خشونت
۱۸۶	بند دوم: ایجاد ترس و وحشت
۱۸۷	بند سوم: غافلگیری
۱۸۷	بند چهارم: سبق تصمیم
۱۸۷	بند پنجم: قصد مسوولیت
۱۹۰	مبحث دوم: تبانی
۱۹۰	گفتار اول: مفهوم شناسی
۱۹۱	گفتار دوم: رکن قانونی
۱۹۲	گفتار سوم: رکن مادی
۱۹۵	گفتار چهارم: رکن روانی
۱۹۶	مبحث سوم: تخریب کلاسیک
۱۹۶	گفتار اول: کلیات تخریب
۱۹۷	بند اول: مفهوم شناسی
۱۹۷	بند دوم: رکن قانونی
۱۹۷	بند سوم: رکن مادی
۱۹۸	الف: رفتار مرتکب
۱۹۸	ب: موضوع جرم
۱۹۹	پ: ورود ضرر
۲۰۱	ت: تعلق مال به غیر
۲۰۲	بند چهارم: رکن روانی
۲۰۳	گفتار دوم: مصادیق تخریب
۲۰۳	بند اول: آتش زدن اموال به قصد مقابله با حکومت
۲۰۷	بند دوم: اتلاف اسناد دولتی

بند سوم: نهب و غارت.....	۲۰۷
بند چهارم: شکار و صید حیوانات وحشی.....	۲۰۸
بند پنجم: تخریب جنگل‌ها، درختان و مراتع.....	۲۱۱
بند ششم: خرابکاری در وسایل و تأسیسات مورد استفاده عموم.....	۲۱۴
بند هفتم: تخریب اسناد مربوط به امام خمینی (ره).....	۲۱۹
بند هشتم: تخریب در زندان توسط زندانی.....	۲۱۹
بند نهم: محو یا شکستن مهر و پلمپ و سرقت نوشته‌ها از	
امکن دولتی.....	۲۲۱
بند دهم: تخریب اموال تاریخی، فرهنگی.....	۲۲۳
مبحث چهارم: تخریب رایانه ای.....	۲۳۵
گفتار اول: بدفعلی یا اخلال در داده‌ها.....	۲۳۶
بند اول: رکن قانونی.....	۲۳۶
بند دوم: رکن مادی.....	۲۳۷
الف: مرتکب جرم.....	۲۳۷
ب: رفتار مرتکب.....	۲۳۷
بند سوم: رکن روانی.....	۲۴۰
گفتار دوم: از کار انداختن یا ایجاد اختلال در کارکرد قانونی سامانه‌ها.....	۲۴۱
بند اول: رکن قانونی.....	۲۴۱
بند دوم: رکن مادی.....	۲۴۱
الف: مرتکب جرم.....	۲۴۲
ب: رفتار مرتکب.....	۲۴۲
بند سوم: رکن روانی.....	۲۴۵
گفتار سوم: ممانعت از دسترسی به داده‌ها یا سامانه‌ها.....	۲۴۵
بند اول: رکن قانونی.....	۲۴۵
بند دوم: رکن مادی.....	۲۴۵
الف: مرتکب جرم.....	۲۴۵
ب: رفتار مرتکب.....	۲۴۶
بند سوم: رکن روانی.....	۲۴۷

گفتار چهارم: تخریب و اختلال در داده‌ها یا سامانه‌های ارائه خدمات

۲۴۷	ضروری عمومی
۲۴۷	بند اول: رکن قانونی
۲۴۸	بند دوم: رکن مادی
۲۴۸	الف: مرتکب جرم
۲۴۸	ب: رفتار مرتکب
۲۴۹	بند سوم: رکن روانی
۲۴۹	مبحث پنجم: توهین
۲۵۳	گفتار اول: توهین به مقدسات اسلام
۲۵۶	گفتار دوم: توهین به مقامات
۲۵۷	بند اول: توهین به رهبر
۲۵۷	بند دوم: توهین به مقامات دولتی موضوع ماده ۶۰۹ ق.م.ا «تعزیرات»
۲۶۲	بند سوم: توهین به مقامات سیاسی خارجی
۲۶۴	مبحث ششم: سوء قصد به جان مقامات سیاسی یا مذهبی
۲۶۴	گفتار اول: سوء قصد به جان مقامات سیاسی یا مذهبی داخلی
۲۶۶	گفتار دوم: سوء قصد به جان مقامات سیاسی خارجی
۲۶۸	مبحث هفتم: تظاهر، قدرت نمایی، هیاهو و جنجال
۲۷۰	مبحث هشتم: اشاعه اکاذیب

۲۷۷	بخش سوم: «جرایم علیه آسایش عمومی»
۲۷۹	فصل اول: جعل و استفاده از سند مجعول
۲۷۹	مبحث اول: جعل سنتی و استفاده از سند مجعول
۲۸۱	گفتار اول: مفهوم شناسی
۲۸۴	گفتار دوم: عناصر تشکیل دهنده جرم جعل
۲۸۴	بند اول: رکن قانونی
۲۸۴	بند دوم: رکن مادی
۲۸۶	الف: جعل مادی و مصادیق آن
۲۸۶	۱- ساختن نوشته یا سند
۲۸۸	۲- ساختن مهر یا امضای اشخاص

- ۳ - خراشیدن و تراشیدن ۲۹۴
- ۴ - قلم بردن ۲۹۴
- ۵ - الحاق ۲۹۴
- ۶ - الصاق ۲۹۵
- ۷ - محو یا اثبات یا سیاه کردن ۲۹۶
- ۸ - تقدیم یا تاخیر تاریخ سند نسبت به تاریخ حقیقی آن ۲۹۷
- ۹ - به کار بردن مهر دیگری بدون اجازه ۲۹۸
- ب: جعل مفادی یا معنوی و مصادیق آن ۲۹۹
- پ: شرایط تحقق جرم جعل ۳۰۳
- ن: نتیجه جرم ۳۰۵
- بند سه: مرکز دولتی ۳۱۰
- گفتار سوم: سرع یا جرم جعل ۳۱۲
- گفتار چهارم: استفاده از سند مجعول ۳۱۴
- گفتار پنجم: تعدد و تکرار در جرم جعل و استفاده از سند مجعول ۳۱۷
- گفتار ششم: معاذیر قانونی در جرم جعل و استفاده از سند مجعول ۳۲۱
- گفتار هفتم: سایر مصادیق جرم جعل ۳۲۱
- بند اول: جعل احکام یا امضاء یا مهر یا ... تحت معظم رهبری و یا روسای سه قوه ۳۲۲
- بند دوم: جعل احکام یا امضاء یا مهر یا ... سایر مقامات دولتی و استفاده از آن ۳۲۳
- بند سوم: جعل اسکناس رایج داخلی یا خارجی یا اسناد رسمی ۳۲۶
- بند چهارم: جعل مدرک تحصیلی ۳۳۰
- بند پنجم: جعل مهر یا منگنه یا علامت نهادهای عمومی غیر دولتی ۳۳۱
- بند ششم: جعل مهر یا منگنه یا علامت شرکت‌های غیر دولتی ۳۳۲
- بند هفتم: استفاده غیرمجاز از مهر و علامت نهادها و موسسات غیر دولتی ۳۳۳
- بند هشتم: جعل اسناد و نوشته‌های رسمی ۳۳۴
- بند نهم: جعل اسناد توسط غیر کارمند (افراد عادی) ۳۳۵
- بند دهم: جعل در اسناد و نوشته‌های غیر رسمی ۳۳۶
- بند یازدهم: عکس برداری از کارت شناسایی و مدارک دولتی ۳۳۷

۳۳۹.....	بند دوازدهم: جعل گواهی پزشکی
۳۴۱.....	بند سیزدهم: صدور تصدیق نامه خلاف واقع توسط پزشک
۳۴۴.....	بند چهاردهم: شرکت در آزمون به جای دیگری
۳۴۵.....	مبحث دوم: جعل رایانه ای
	گفتار اول: جعل در قانون جرایم رایانه ای (مواد ۷۲۹ به بعد
۳۴۵.....	ق.م.ا «تعزیرات»
۳۵۰.....	گفتار دوم: جعل در قانون تجارت الکترونیکی مصوب ۱۳۸۲
۳۵۰.....	مبحث سوم: صادیق جرم جعل در سایر قوانین
۳۵۰.....	گفتار اول: جعل در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۳/۱۰
	گفتار دوم: جعل در قانون مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارندگان
۳۵۱.....	اسلحه و مهمات غیر مجاز مصوب ۱۳۹۰
	گفتار سوم: جعل در قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران
۳۵۱.....	مصوب ۱۳۸۴/۹/۱
	گفتار چهارم: جعل در قانون مجازات اخلاصگران در نظام اقتصادی کشور
۳۵۱.....	مصوب ۱۳۶۹/۹/۱۹ و اصلاحیه ۱۳۸۴/۱۰/۱
	گفتار پنجم: جعل در قانون نحوه ی معاملات اشخاصی که در امور سمعی
۳۵۲.....	و بصری فعالیت های غیر مجاز می کنند (مصوب ۱۳۸۶)
۳۵۲.....	گفتار ششم: جعل در قانون ثبت اسناد و املاک کشور مصوب ۱۳۱۰
۳۵۳.....	گفتار هفتم: جعل در قانون مجازات نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲
	گفتار هشتم: جعل در قانون تخلفات، جرایم و مجازات های مربوط به
۳۵۶.....	اسناد سجلی و شناسنامه مصوب ۱۳۷۰
۳۵۷.....	گفتار نهم: جعل در قانون راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸
	گفتار دهم: جعل در قانون تشکیل پست جمهوری اسلامی ایران مصوب
۳۵۷.....	۱۳۶۶
	گفتار یازدهم: جعل در قانون تشدید مجازات جاعلین اسکناس و وارد
	کنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان اسکناس معجول مصوب
۳۵۷.....	۱۳۶۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام جمهوری اسلامی
۳۵۸.....	گفتار دوازدهم: سایر جعل ها
۳۵۹.....	فصل دوم: قلب و ترویج سکه قلب

مبحث اول: ساختن سکه قلب	۳۵۹
مبحث دوم: ساختن سکه تقلبی طلا و نقره	۳۶۱
مبحث سوم: ساختن و ترویج سکه‌های تقلبی غیر طلا و نقره	۳۶۳
مبحث چهارم: تخدیش و داخل کردن مسکوک طلا و نقره	۳۶۴
مبحث پنجم: مجازات مرتکب	۳۶۶
فصل سوم: رشاء و ارتشاء	۳۶۷
مبحث اول: عناصر تشکیل دهنده بزه رشاء و ارتشاء	۳۷۱
گفتار اول: رکن قانونی	۳۷۱
گفتار دوم: رکن مادی	۳۷۲
گفتار سوم: رکن روانی	۳۷۹
مبحث دوم: شرح و بیان	۳۸۰
مبحث سوم: مجازات رشی و رتشی	۳۸۱
گفتار اول: مجازات رشی	۳۸۱
گفتار دوم: مجازات راشی	۳۸۶
فهرست منابع	۳۸۹

پیش گفتار

الهی، به حق آن که تو را هیچ حاجت نیست. الهی، کدام زبان به ستایش تو رسد کدام خرد صفت تو برتابد. الهی، حاضری چه جویم؟ ناظری چه گویم. ای مهربان بردبار، ای لطیف و نیک یار آدمم به درگاه، خواهی به نازدار و خواهی خوار. الهی، در دل‌های ما جز تخم محبت مکار و بر جان‌های ما جز باران رحمت مبار. الهی، گناه در جنب کرم تو ربون است، زیرا که کرم قدیم و گناه اکنون است. الهی، گفتمی مکن و بران داشتی، و فرمودی بکن و بگذاشتی. الهی، چون توانستم ندانستم و چون دانستم نتوانستم. الهی، حجاب‌ها از راه بردار و مارا به ما مگذار، برحمتک یا عزیز یا غفار!

خداوند یگانه رب رحمتا که اجرام آسمانی از برتری شقوق جمالش، همگی احرام بندگی بسته، و در گردش به تماشای حرکات مشتقانه، سرگرم طواف، چون درک کنه و حقیقت ذات لایزالش ممکن نیست، احزاء و ذرات جهان همگی در مقام بی خبری ثابت و حیران، و در حال خوف و وحشت، می‌باشند و از فیض هدایتش به تعلیم معلم عقل، و تادیب مودب شرع، مشعر بشر، و فردا ناس خود را از ادناس و ارجاس عالم طبیعت مصفا نموده، به سیر سر منزل حقیقت می‌کشاند. خرد بخردان را در ساحت قدس تجردش مجال تردد محال، «فسبحانه ما اعظم شأنه، اجل احسانه».

وجود امنیت و آسایش در یک جامعه که از خوراک‌های فطری و اصلی انسان‌هاست، از اهمیت بسزایی برخوردار است، به گونه ای که بنیاد امنیت و آسایش عمومی یکی از وظایف خطیر و مهم حکومت اسلامی و دینی به شمار می‌رود؛ چرا که، رشد و شکوفایی استعدادها و رسیدن به کمال مطلوب در سایه ایجاد امنیت و آسایش حاصل می‌گردد. به همین اعتبار، در قرآن کریم، بشارت ایجاد آسایش و امنیت برای مومنان داده شده و در آیه ۱۹۳ سوره «بقره»، یکی از اهداف جهاد، تأمین امنیت دانسته شده است و با توجه به اهمیت آن، برای کسانی که مخل امنیت و آسایش عمومی جامعه هستند، خداوند متعال از عبارت «مفسد فی الارض» استفاده می‌نماید که بیانگر برخورد شدید و بدون مسامحه با این چنین افرادی می‌باشد. یکی از ماموریت‌های پیامبران الهی نیز ایجاد امنیت، آرامش و صلح بوده است. گرچه اکنون مفهوم امنیت و آسایش

عمومی همانند گذشته نیست؛ و مفهوم آن به طور فزاینده ای توسعه یافته است (مانند امنیت فضای سایبری)، لیکن کشوری که در قرن حاضر بتواند در برابر تهدیدات اعم از داخلی یا خارجی که معارض با آسایش مردم، منافع و مصالح کشور، ثبات سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، تمامیت و استقلال و ارزش های حیاتی موفق عمل کند، به امنیت پایدار رسیده است.

قانون گذار نیز در این راستا، برای جرایمی که مخل امنیت و آسایش عمومی جامعه هستند، مجازات تعیین نموده، به گونه ای که با بررسی اجمالی تعداد قوانینی که در این حوزه به تصویب رسیده اند (برخلاف جرایم علیه اموال و مالکیت و یا جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص) بسیار زیاد هستند؛ و این نکته، اهمیت بسزای این گونه جرایم را می نشانده. این قبیل جرایم، در حقوق جزای اختصاصی سه که از دروس الزامی رشته حقوق می باشد، مورد بحث و بررسی قرار می گیرد که به دو بخش کلی جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور و جرایم علیه آسایش عمومی منقسم می گردد.

نویسندگان پس از اتمام کار نگارش کتاب حقوق کیفری اختصاصی دو، که به بیان جرایم علیه اموال و مالکیت می پردازد و با انتشار آن، با استعانت از خداوند متعال، نگارش کتاب حقوق جزای اختصاصی سه، که مباحث مربوط به جرایم علیه امنیت و آسایش عمومی را به خود اختصاص می دهد، شروع را آنک در معرض دید خوانندگان محترم قرار می دهند.

در کتاب پیش رو، همانند کتب قبلی، تلاش نگارش کتاب بر آن بوده است که، تمامی موضوعات بیان و تشریح گردند، به هر حال، برخی از جرایم و ویژگی های آن را می توان چنین برشمرد:

۱- تلاش شده با قلمی ساده و روان، مطالب تشریح و بیان گردند و از بیان مطالبی که ضرورت ندارند، خودداری گردیده و، مطالبی بیان شود که قبلاً به آن کمتر توجه شده و یا اصلاً توجه نشده است؛

۲- توجه و استفاده از قوانین و مقررات مختلف و در ارتباط با موضوع با آخرین اصلاحات و تحولات قانون گذاری و نیز آوردن لایحه تعزیرات به فراخور هر بحث (بعضاً در پاورقی)، تا خوانندگان محترم نگاهی به لایحه تعزیرات داشته و تغییرات آن را مشاهده و مقایسه نمایند؛

۳- با تصویب قانون جرایم رایانه ای (مواد ۷۲۹ ق.م.ا «تعزیرات»)، ضرورت نگارش نوشته‌های فنی و تخصصی را می‌طلبید و به همین اعتبار، و نیز آشنایی دانشجویان با آن، برخی از مواد این قانون که در ارتباط با مباحث کتاب بودند، ذکر شده و برخلاف بسیاری از کتب موجود در این حوزه به تفصیل مورد بحث و بررسی قرار گرفته اند؛

۴- استفاده از آرای که اخیراً از شعب کیفری دیوان عالی کشور و دادگاه تجدیدنظر صادر شده اند، استناد به جدیدترین نظریات مشورتی اداره کل امور حقوقی قوه قضاییه، آرای وحدت رویه، آیین نامه‌ها و بعضاً بخش نامه‌های ریاست محترم قوه قضاییه تا مدت‌هاست نظری در بوته عمل دیده شود و دانشجویان گرامی رویه جاری مراجع قضایی را در عمل مشاهده نمایند؛

۵- توجه به آموزه‌های فقهی جزایی اسلام از دیگر ویژگی‌های این کتاب به شمار می‌رود؛ به همین اعتبار، از منابع فقهی که در کتب دیگر کمتر از آن‌ها استفاده شده است و مورد بررسی فقهای مسلم قرار گرفته اند، استفاده و فتاوی معتبر ذکر شده است؛

۶- باری، در حد ضرورت که سبب افزایش دامنه کلام نشود به بیان دیدگاه و اندیشه‌های حقوق دانان و اساتید حقوق پرداخته و در صورت لزوم، نظر ایشان نقد و با ذکر استدلال به ذکر موضوع خویش پرداخته ایم.

با توجه به اهمیت موضوع و قلّت بضائت قلم نگارندگان، بدون شک کتاب حاضر خالی از ایراد و اشکال نیست و از این رو، از همه اهل علم و کمال، از باب «المومن مرآت المومن»، ضمن تذکر در خصوص اشکال و ایرادهای موجود، نگارندگان را مورد لطف و عنایت خویش قرار داده تا اثر مفیدتری در آینده فراهم آرند. امید است مباحث پیش رو برای جامعه حقوقی مفید و موثر واقع گردد. در پایان سپاسر امتنان خویش را از مدیر محترم انتشارات مجد جناب دکتر سید عباس حسینی نژاد، اعلام و ابراز می‌نماییم.

دی ماه ۱۳۹۴

محمدرضا الهی منش - محسن مرادی اوجقاز